

Finansdepartementet

103 33 Stockholm

REMISSVAR (Fi2021/03062)

Förstärkt nedsättning av arbetsgivaravgifter för 19–23-åringar under juni–augusti 2022

Förslaget i sammandrag

I promemorian föreslås en tillfällig förstärkning av nedsättningen av arbetsgivaravgiften för personer som vid årets ingång har fyllt 18 men inte 23 år. Förstärkningen av nedsättningen innebär att för ersättning som utges under juni, juli och augusti 2022 ska enbart ålderspensionsavgiften på 10,21 procent betalas.

Bestämmelserna föreslås träda i kraft den 1 juni 2022 och tillämpas på ersättning som utges under perioden 1 juni–31 augusti 2022.

Sacos ställningstagande

Bakgrund

Under början 2021 infördes en tillfällig nedsättning av arbetsgivaravgiften för anställda personer som vid årets ingång har fyllt 18 men inte 23 år. Nedsättningen innebär att endast ålderspensionsavgiften och nio tjugondelar av de övriga avgifterna ska betalas på ersättning upp till 25 000 kronor per månad. Den tillfälliga sänkningen började gälla den 1 april 2021 och ska fortsätta att gälla fram till och med den 31 mars 2023. Syftet med den tillfälliga nedsättningen av arbetsgivaravgifterna för unga var att motverka de negativa effekterna för unga på arbetsmarknaden som kom av pandemin och samtidigt förbättra möjligheterna för företag att behålla och nyanställa personal.

Den tillfälliga nedsättningen av arbetsgivaravgiften förstärktes tillfälligt under 2021 på så sätt att endast ålderspensionsavgiften (10,21%) skulle betalas på ersättning upp till 25 000 kr per månad. Den tillfälligt förstärkta nedsättningen skulle endast gälla under perioden 1 juni–31 augusti 2021. Syftet med den tillfälliga förstärkningen var att ytterligare stödja ungas möjligheter till anställning och extrajobb.

I promemorian föreslås nu åter en tillfällig förstärkning av den tillfälliga nedsättningen av arbetsgivaravgiften för unga (19–23 år) och är utformad på samma sätt som den föregående tillfälliga förstärkningen. Enligt förslaget ska den utges under juni, juli och augusti 2022.

Ställningstagande

Saco anser att arbetsgivaravgiften företrädesvis ska finansiera samhällets offentliga trygghetsförsäkringar. Delavgifterna i arbetsgivaravgiften ska därför i första hand betraktas som försäkringspremier (bortsett från den allmänna löneavgiften). Av den anledningen ska inte avgifterna användas för att finansiera andra ändamål. Saco har därför i olika sammanhang argumenterat för att nedsättningar inte bör införas och att befintliga nedsättningar därför bör slopas. Dessutom bör försäkringsmässigheten öka samtidigt som avgifterna ska synliggöras.

Saco anser givetvis att det är angeläget att underlätta och stödja ungas arbetsmarknadsinträde. Att inleda arbetslivet med långa perioder av arbetslöshet kan ge långvariga negativa konsekvenser för individens inkomstutveckling över livet. I det avseendet är svensk och internationell forskning tydlig. Men samtidigt är det viktigt att komma ihåg att de flesta unga klarar sig bra på arbetsmarknaden och en kort inledande arbetslöshet skapar sällan några långvariga negativa effekter för den enskilde. En generell sänkning av arbetsgivaravgiften för alla unga i åldern 19 till 23 år är därför en mycket ineffektiv metod för att öka sysselsättningen i den här gruppen. I ett läge där långtidsarbetslösheten totalt sett ökar samtidigt som arbetslösheten bland personer yngre än 24 år hittills har varit avtagande under 2021 förefaller förslaget missriktat. Det finns därför betydligt mer träffsäkra och kostnadseffektiva insatser för grupper av unga som har svårt att komma in på arbetsmarknaden.

Den tillfälliga förstärkningen som föreslås i promemorian har, som beskrevs ovan, redan prövats under 2021. Trots det innehåller konsekvensutredningen ingen redovisning av de positiva resultat reformen förväntas generera och som motiverar att den är värd att upprepa. Självklart kommer lönekostnaderna att sjunka för företag med anställda i det aktuella åldersintervallet. Men kommer det att leda till att fler anställs, eller att personer med svårigheter på arbetsmarknaden lättare får en anställning? En nedsättning av arbetsgivaravgiften blir en typ av subventionerad anställning. Som sådan konkurrerar den med andra typer av subventionerade anställningar, vilket gör att den kan få negativa effekter på företags benägenhet att anställa personer med stöd från Arbetsförmedlingen. Då nedsättningen i den här förstärkningen är så kortvarig finns det samtidigt all anledning att förvänta sig små sysselsättningseffekter eftersom företagens anställningsplaner vanligtvis är mer långsiktiga. Eftersom reformen är förlagt till sommarmånaderna innebär förslaget att det blir relativt sett billigare att anställa sommarjobbade studenter. Frågan som bör ställas är om det är en grupp som är i stort behov av stöd?

Sammantaget anser Saco att förslaget är ineffektivt och saknar precision. Saco avstyrker förslaget.

Sveriges akademikers centralorganisation
Med vänliga hälsningar

Lena Granqvist
Samhällspolitisk chef

Thomas Andréén
Välfärdsekonom